

MŪSŲ LIETUVA

NR. 4 (1435) 1976 M. SAUSIO – JANEIRO 29 D. – 1 kr.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 – 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON 50-METIS (1926–1976)

Lietuvių vyskupų žodis

KUO YRA MUM 1976 METAI.
BRANGŪS SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI

Visų senų kultūringų tautų, taip ir mūsų tautos istorijoje yra ne užmirštamų įvykių ir asmenų. Jų įvairias sukaktis lietuviai mini ne tik Lietuvoje, o visame pasaulyje. Vienas dar nesenas tokis istorinis įvykis yra Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimas. Prieš nepriklausomybės atgavimą, Lietuvai esant Rusijos okupacijoje, Žemaičių, Vilniaus, Seinų vyskupijos nebuvo apjungtos vienoje provincijoje, o kiekviena iš jų priklausė arkivyskupijom už Lietuvos. Tik Lietuvai tapus nepriklausoma, P. Pijus XI savo aktu-bule „Lituanorum gente“ 1926 metų balandžio mėnesio 4 dienos data paskelbė, kad nepriklausomos Lietuvos teritorijoje steigama Lietuvos bažnytinė provincija tiesioginiai priklausanti Apaštalo Sostui. Iš likusių Lietuvos teritorijoje Žemaičių, Vilniaus ir Seinų vyskupijų dalių buvo įsteigtos naujos: Kauno, Kaišiadorio, Panevėžio, Telšių, Vilkaviškio vyskupijos ir Klaipėdos prefektūra. Iš jų įsteigta viena provincija su centru-metropolija Kaune. Vyskupais buvo paskirti tada Lietuvoje žinomi lietuviai: Kaunui arkivyskupas metropolitas Juozapas Skvireckas, Kaišiadoriui vyskupas Juozapas Kukta, Panevėžiui vyskupas Kazimieras Paltarokas, Telšiam vyskupas Justinas Staugaitis, Vilkaviškiui vyskupas Antanas Karosas, iki tol buvęs Seinų vyskupas, ir jam pagalbininku vyskupas Mečislovas Reinyš. Šis įvykis buvo labai reikšmingas ne tik religiniu, o ir kultūrinio ir politiniu atžvilgiu. Šiais 1976 metais sukanka nuo to įvykio 50 metų.

Labai tiktų, kad laisvame pasaulyje gyvenę lietuviai šią sukaktį paminėtų pirmoje vietoje maldos būdu už dabar kenčiančią mūsų tautą ir persekiojamus tikinčiuosius, už mirusius jos kankinius. Dera paminėti ir kitokiais būdais, supažindinant mūsų jaunas kartas su Bažnyčios ir šio istorinio įvykio reikšme mūsų tautai, paraginant jaunimo pastangas išlaikyti lietuvius ir gyvai religingais ir vieningais, kelti pasaulyje užuojautą ir visokią pagalbą mūsų tautai. Būtų naudingiau šios sukakties minėjimą atskirose vietose nesuvesti į vieną dieną, o tuos paminėjimus ruošti metų bėgyje įvairiu laiku. Svarbiausia tačiau, kad šiais 1976 metais kiekvienas nuolat gyventume tuo prisiminimu mūsų maldose, kalbose, santykiuose su kitataučiais

Šia pačia proga primename viso pasaulio lietuviams katalikams, kad 1976 metų rugpiučio 1-8 dienomis įvyks Pasaulinis Eucharistinis kongresas Amerikoje, Filadelfijos mieste. Po antrojo pasaulinio karo įvykusiųose šiuose kongresuose, ypatingai Barcelonoje, Rio de Janeiro, Muenchene, Melbourne lietuviai pasireiškė labai ryškiai ir teigiamai. Tikimės pasireikšti ne mažiau prasmingai ir šį kartą. Filadelfijoje yra lietuvių komitetas, kurio tikslas yra koordinuoti lietuvių dalyvavimą kongreso bendroje programoje ir mūsų savuose pasireikšimuose. Šio komiteto adresas: 1913 Wallace St., Philadelphia, Pa. 19130. Yra nutarta šio kongreso proga visą pasaulį plačiau painformuoti spausdintu žodžiu apie dabartinę Lietuvos tautos nelaimę, religijos persekiojimą. Šie leidiniai bus paskleisti veltui, tačiau jų paruošimas ir išspausdinimas pareikalaus išlaidų. Bus ir kitokių išlaidų sąryšyje su dalyvavimu kongrese. Dera todėl,

Komunisto sūnaus prašymas emigruoti

Rašytojo Antano Venclovos sūnus Tadas jieško kelių Izraelin • Jo prašymas paskelbtas "LKB Kronikos" 19 nr.

Lietuvos Komunistų Partijos
Centro Komitetui

Šis laiškas neturėtų jums būti didelė staigmena. Esu rašytojas, vertėjas, literatūros tyrinėtojas. Visose šiose srityse nemaža triūsia. Manau, kad neblogai tarnavau savo tėvynei ir tautai ir atidirbau duoną, kurią per savo amžių suvalgiau. Vis dėlto esu padaręs žymiai mažiau, negu pajėgiau. tai ne mano kaltė.

kiek turite jūs. Bet vis dėlto galiu ir net privalau — atvirai pasakyti apie tai savo nuomone. Tai jau šis'tas.

Šias pažiūras susidariau seniai ir savarankiškai. Daug metų nesu parašęs ir pasakęs nė vieno žodžio, kuris joms prieštarautų. Žiūriu į komunistinę ideologiją rimtai ir dėl to nesutinku mechaniškai ar veidmainiškai kartoti jos formulių. Jų nekartodamas tegaliu užtraukti diskriminaciją, kurios gyvenime esu nemažai patyręs.

Mūsų šalyje man užkirsta platesnės ir viešos literatūrinės, mokslinės, kultūrinės veiklos galimybės. Kiekvienas humanitaras ir ne tik humanitaras Tarybų Sąjungoje turi nuolat įrodinėti savo ištikimybę viešpatuojančiai ideologijai, kad galėtų dirbti. Tai lengva prisitaikiliams ir karjeristams. Tai nesunku nuoširdžiai įsitikinusiems marksizmo teisingumu žmonėms (nors kai kuriems jų tai, gal būt, atrodo įkyri ir žeminanti procedūra). Man tai neįmanoma.

Deja, nemoku rašyti "į stalčių". Ieškau kontaktų su auditorija ir ieškosiu jų bet kokiomis aplinkybėmis. Kitokio darbo, išskyrus literatūrinį ir kultūrinį, nesugebėčiau ir nenorėčiau dirbti. Tačiau kultūrinio darbo galimybės man kasmet siaurėja, ir pati mano egzistencija šioje šalyje darosi beprasme ir abejotina.

Visa tai, kas čia parašyta, liečia ir mano žmoną, kuri taip pat yra kultūrininkė (teatro režisierė).

Prašau leisti man, remiantis Visuotine žmogaus teisių deklaracija ir veikiančiais įstatymais, išvykti su šeima gyventi į užsienį. Mano draugo Jono Jurašo ir kitų draugų pavyzdys rodo, kad tai nėra neįmanoma. Kadangi mano žmona yra žydė, galėtume vykti ir į Izraelį. Šis sprendimas galutinis. Taip pat prašau nediskriminuoti tų mano šeimos narių, kurie laikos kitokių negu aš pažiūrų ir pasilieka Lietuvoje.

1975. V. 11. T. Venclova

T. Z.

kad viso pasaulio lietuviai kiekvienas nors simboline auka prisidėtų prie šių išlaidų. Tokiu būdu ne tik malda, o ir auka kiekvienas dalyvausime kongrese.

Nuoširdžiai linkime kiekvienam lietuviui Dievo palaima gausių ir sėkmingų 1976 metų.

Nuoširdžiai su jumis
Dievo ir tėvynės meilėje,
Vyskupas Vincentas Brizgys
Vyskupas Antanas Deksnys

VASARIO 16-TOJI

JAU VISAI ČIA PAT!

Kančios ir prievartos šalis

A. Sacharovo ir jo žmonos pareiškimai bei jų šeimos gyvenimas kalėjime be grotų

Pasaulyje plačiai nuskambėjo Nobelio taikos premijos paskyrimas atominės fizikos dr. Andriejui Dimitrijui Sacharovui, kuris yra laikomas sovietų vandenilinės bombos tėvu. Didžiausio garso jis betgi susilaukė kaip kovotojas už pagrindines žmogaus teises Sovietų Sąjungoje, ypač po rašytojo A. Solženicino ištrėmimo užsienin. Šiandien A. Sacharovas yra pagrindinis sovietų disidentas, kurio kompartija nedrįsta suimti, uždaryti koncentracinėje stovykloje ar psichiatrinėje ligoninėje, nes toks žingsnis sukeltų per daug aštrią laisvojo pasaulio reakciją.

A. Sacharovas, kovodamas už žmogaus teises, taipgi yra pasisakęs ir prieš atominį ginklų panaudojimą, reiškiantį pasaulinio masto katastrofą. Siekdamas taikos, jis nori sumažinti atominį ginklų skaičių iki minimumo ir įvesti griežtą bei veiksmingą jų kontrolę. Norvegas Alfredas Nobelis, palikęs didelį fondą taikos, kultūros ir mokslo premijoms, turtus susikrovė kaip dinamito išradėjas. Taigi, abu šiuos vyrus jungia pradiniai žingsniai, susieti su sprogmenimis, ir jų vėlesnis pasisakymas už tų sprogmenų panaudojimą ne karui, bet visos žmonijos gerovei.

Nacių gynėjas?

Sovietų propaganda į Nobelio premijos paskyrimą reagavo naujais A. Sacharovo puolimais. A. Viktorovas laikraštyje "Literaturnaja Gazeta" pvz. šaiposi net ir iš premijos skyrėjų komiteto, tokį jų sprendimą laikydamas atviru pasityčiojimu iš taikos. Pasak jo, A. Sacharovas nėra angelas, kurį savo gyvenimo sutemose regėjo A. Nobelis, bet aršiausias taikos ir tautų brolybės priešas, sėjantis tarptautinį nepasitikėjimą. Svetimas A. Sacharovui esąs ir humaniškumas, nes jis pasisako už visų humanistų pasmerkimą Izraelį, siūlo dovanoti bausmę hitleriniam žudikui Rudolfui Hesu.

Pasaulinė spauda jau daug kartų yra kėlusį V. Berlyno Spandau kalėjime uždaryto R. Hesso klausimą. Nuernbergo teisme kalėjimą iki gyvos galvos jam paskyrė sąjungininkų tribunolas už ruošimąsi II D. karui, bet neapkalto kariniais žiaurumais, nes beveik visus šio karo metus R. Hesas praleido britų kalėjime, savo sensacingu pabėgimu pasišovęs atstatyti taiką. Spandau kalėjime, priklausančiame XIX šimtmečiui, jis dabar yra vienintelis kalinys, sulaukęs 81 metų am-

ANDRIJUS SACHAROVAS, žymusis Sovietų Sąjungos mokslininkas ir kovotojas už žmogaus teises su žmona Jelena mažyčiame savo bute Maskvoje

žiaus ir už grotų išsėdėjęs 34 metus. JAV, Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės jau seniai nori jį išleisti laisvėn, kad galėtų uždaryti šį niekam nereikalingą kalėjimą, tačiau su tokiu sprendimu nesutinka Sovietų Sąjunga. Šiam vieninteliui kaliniui kasmet yra išleidžiama \$100.000, nors jis niekam nėra pavojingas. Vakarų pasaulyje net ir žiauriausi žmogžudžiai, nuteisti kalėti iki gyvos galvos, po 10-20 metų susilaukia amnestijos. Taigi, šiuo atveju humaniškumo trūksta ne A. Sacharovui, bet sovietų kompartijos vadams. Kokia gali būti kalba apie jų humaniškumą, kai Berlyną vis dar yra padalinusi didžioji gėdos siena ir kai visą R. Vokietijos pasienį supa mirties zona, kur niekuo nenusikaltusius bėglius nuo komunistinės sistemos sudrasko minos arba sukapoja kulkosvaidžių ugnis?

Humaniškumo Kremliaus vadai nėra parodę ir Izraeliui bei savo žydams. Nuolatinę įtampą Artimuosiuose Rytuose kursto didžiulės sovietinių ginklų siuntos arabams, o pačioje Sovietų Sąjungoje žydai susilaukia skaudžių persekiojimų, ypač tie, kurie nori emigruoti Izraelin. Jie atleidžiami iš darbo, apkraunami niekur pasaulyje nepraktikuojamu atsilyginimu už įgytą išsilavinimą, siekiančiu tūkstančius rublių.

Kalėjimas be grotų

A. Sacharovas ir visa jo šeima Maskvoje yra atsідūrusi kalėjime be grotų. Nors Jelenai Sacharovienei grėsė apakimas, gydytojai atsisakė ją operuoti. Ilgą laiką ji nebuvo išleista užsienin, kur italai specialistai jai buvo pažadėję sėkmingą akių operaciją Florencijoje. Leidi-

mas buvo duotas tik tada, kai toks sovietinis "humanizmas" susilaukė pasmerkimo pasaulyje ir pasidarė labai neparankus kompartijai propagandiniu požiūriu.

Kompartija A. Sacharovo ne išleido į Norvegiją atsiimti Nobelio premijos, vizos atsakymą motyvuodama keistoku pareiškimu, kad jis žino per daug valstybinių Sovietų Sąjungos paslapčių. J. Sacharovienė tokį pasiaiškinimą laiko paprasčiausiu išsisukinėjimu — jos vyras jau nuo 1968 m. nieko bendro nėra turėjęs su jokiais valstybinėmis paslaptimis. Be to, kiti sovietų akademikai, įjungti į dabartinių slaptų projektų vykdymą, dažnai lankosi užsienyje. Tik vienam A. Sacharovui taikomas kalėjimo bei grotų principas.

Muenchene leidžiamas žurnalas "Quick" paskelbė įdomų savo bendradarbio N. Bethollio pasikalbėjimą su J. Sacharoviene Florencijoje. Šiame pasikalbėjime ji kaip tik ir nušviečia A. Sacharovo visos šeimos gyvenimą Maskvoje, kalėjime be grotų, kurį sudaro dviejų kambarių butas septyniems šeimos nariams. Be Andriejaus ir Jelenos, jame yra prisiglaudusi jos senutė motina Ruth, jų dukra Tatjana su žentu Jefremu, anūakai Matviejus ir Ona. Mokslų Akademija savo nariui akademikui A. Sacharovui turi rezervavusi visą namo augštą užimančią butą, bet vietiniai pareigūnai neleidžia jį persikelti. Tas erdvus butas jau šešeri metai laikomas tuščias.

Izoliuoti nuo aplinkos

Pasak J. Sacharovienės, KGB saugumiečiai visą šeimą stengiasi izoliuoti nuo aplinkos. Pir-

miausia šiam tikslui buvo panaudotas mažas butas, kuriame iš tikrųjų nėra lengva priimti dr. A. Sacharovą aplankančius gausius užsieniečius. Prie izoliacijos prisidėjo ir studijų sustabdymas vaikams, netgi švietimo paslaugų nutraukimas anūkams. Žentas Jefremas, kvalifikuotas inžinierius, negali gauti darbo savo specialybėje. Duonos kasnį jis užsidirba viename Maskvos priemiestyje esančioje žuvies prekyvietėje. Gerus darbus prarado ir daugelis A. Sacharovo šeimos bičiulių. Kai kurie buvo suimti arba patvrė nemaloniais kratais, nors jokių nusikaltimų nėra padarę.

Izoliacijai panaudotas ir korespondencijos sustabdymas. 1974 m. išvakarėse A. Sacharovas gavo apie 500 sveikinimo atvirukų iš užsienio, o 1975 m. nesusilaukė nė vieno. Išradingi cenzoriai kartais griebiasi nešvankių triukų. Pvz. neperseniausiai A. Sacharovas gavo laišką iš International Amnesty organizacijos Londone. Originaliame voke su Londono pašto antspaudu jis rado ne laišką, o tik keletą pornografinių nuotraukų. Kai J. Sacharovienė nuėidavo į pašto įstaigą laiškų atsiimti, beveik visada jie būdavo pakeisti į vokus įdėtomis laikraščių iškarpomis. Pastaruoju metu KGB sustabdė ir telefoninius ryšius su užsieniu. Net ir tais atvejais, kai J. Sacharovienė užsienin bandydavo skambinti ne iš buto, bet iš telefono būdelės, ji nebūdavo sujungiamas su pageidaujamu numeriu. Iš Romos ji taip pat negali pasikambinti savo vyrui. Šią paslaugą bandė vokietis žurnalistas N. Betholli, tačiau ir jo pastangos buvo nesėkmingos. Telefono centrinė Maskvoje, matyt, įjungia specialiai šiam tikslui rezervuotą telefono aparatą. Girdėti skambutis, bet niekas neatsiliepia. Pasiteisinimas — nieko nėra namie. J. Sacharovienės teigimu, tai suktas manevras, nes jų butas Maskvoje niekada nepaliekamas tuščias. Jame visada būna kuris nors šeimos narys.

Šia proga žurnalistas N. Betholli primena "Quick" žurnalo skaitytojams, kad korespondencijos sustabdymu Sovietų Sąjunga laužo Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaraciją, o telefono blokada — Helsinkio konferencijos gaires, žurnalistams numačiusias laisvesnę priėjimą prie žinių šaltinių.

Spaudimas gydytojams

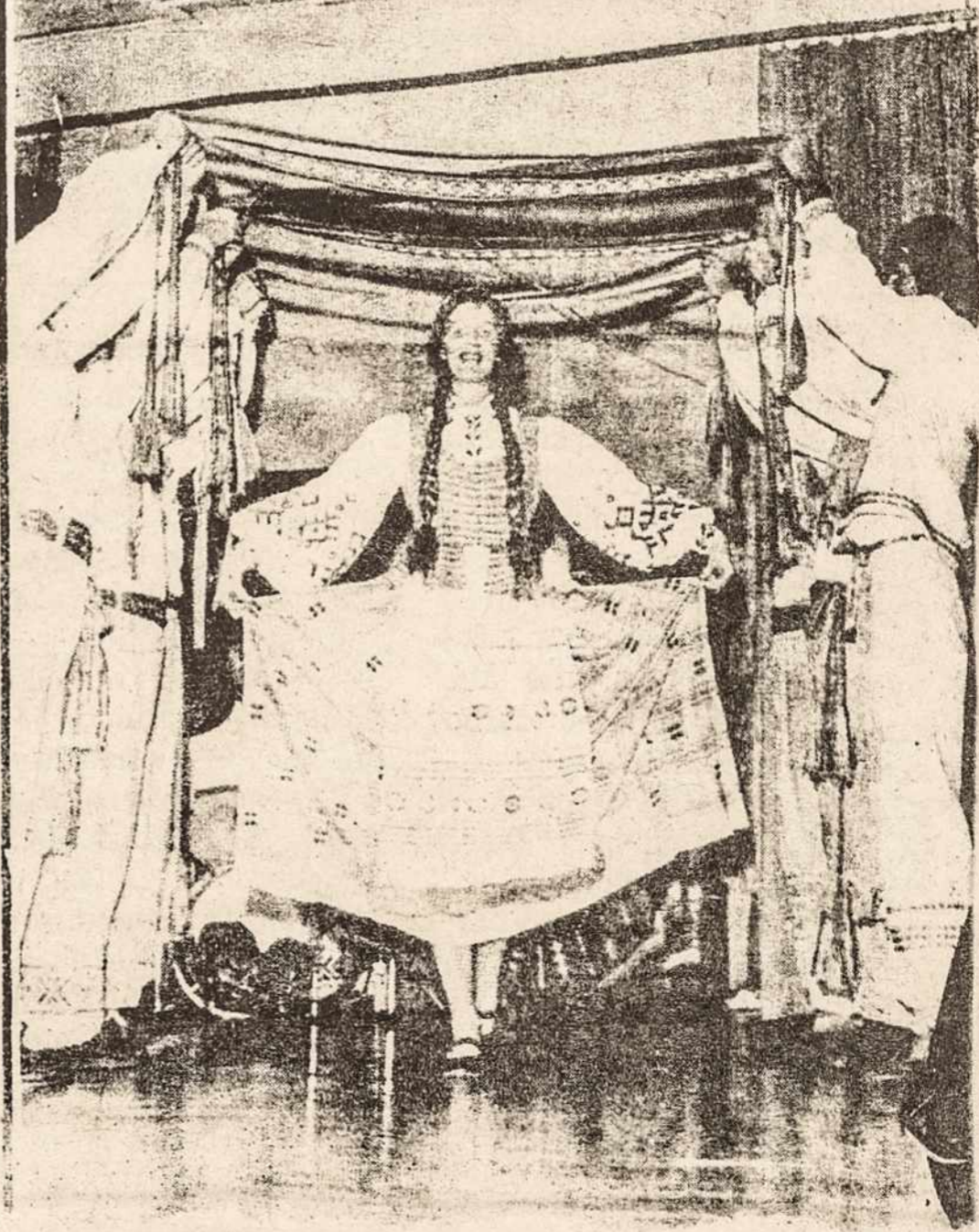
J. Sacharovienė akių operaciją norėtjo turėti Maskvoje. Ji buvo sužeista II D. karo metais, ir rėgėjimo negalavimas vėl atsinaujino dėl šio sužeidimo. J. Sacharovienė kreipėsi į akių specialistus keturiose ligoninė-

VILA ZELINA ABRIGA LITUANOS DO MUNDO INTEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE LITUANA NO

PÁGINA 7

O otimismo e a fé ainda dizem que a liberdade será encontrada para a Lituânia. Na foto a graça e a beleza de uma cena folclórica.

Em sessão solene realizada no Palácio das Convenções, Parque embi, encerrou-se nesta Capital o III Congresso Mundial da Juventude Lituana, que contou com a participação de delegações da Argentina, Itália, Alemanha, Áustria, Canadá, Colômbia, Estados Unidos, Suécia, Uruguai e Venezuela.

Em suas resoluções finais, o Congresso afirma que "a tarefa principal da juventude lituana é apoiar o esforço dos habitantes da Lituânia e emigrantes lituanos a restaurar a Independência da Nação Lituana. A atingir até o III Congresso Mundial da Juventude Lituana declarar a luta contra o imperialismo russo no Báltico e contra o sistema comunista na Lituânia. As atividades da juventude lituana serão dirigidas a convencer a opinião mundial sobre o sofrimento dos irmãos lituanos, nos cárceres políticos da União Soviética".

Foi decidido o envio de uma saudação especial à juventude lituana prisioneira. O próximo Congresso será realizado na Europa em julho de 79 e organizado pela Aliança da Juventude Lituana da Alemanha.

Na sessão de encerramento, além da apresentação de cantos populares e danças folclóricas lituanas, foram pronunciados vários discursos. Participaram o bispo lituano Antanas Desksnys, que veio de Roma especialmente para o Congresso; o presidente da Comunidade Lituana Mundial, Jonas Nainys, dos Estados Unidos; o representante mundial da Juventude Lituana, Romas Kajparas, também dos EUA; o representante da Juventude Lituana no Brasil, padre Antanas Saulaitis; o presidente do Comitê Pró-Justiça dos Povos Bálticos, capitão Juozas Ciuvinskas; e o presidente do Comitê Pró-Liberdade das Nações Cativas (PRÓ-LIBERTÉ), dr. Caio Vidigal Xavier da Silveira.

K O N G R E S O

A T G A R S I A I

RONDA JORNAL

14.1.1976

"DÉTENTE". UM GRANDE DESASTRE

Enquanto o capitão Juozas Ciuvinskas pediu uma crescente união mundial para libertar a Lituânia, o dr. Caio Vidigal Xavier da Silveira...

TIESA IR GYVENIMAS

Spausdino knygas pavergtai Lietuvai

Vyresniosios kartos veikėjui Matui Milukui sukako 90 metų

VL. MINGĖLA

Ne, niekad nepatikėsiu, kad gyvenimas yra nuolatinis kritimas į bedugnę ir kad saulės šviesa teišvydomė tik tam, kad galėtume išgerti tą skurdžią ir neskanią nedorybių taurę! Fr. Cooper

Matas Milukas — tai įžymaus visuomenininko, rašytojo, laikraštininko ir didžiausio anų laikų knygų leidėjo kun. Antano Miluko jaunesnysis brolis. Jis buvo kun. Antano spaudos darbuose didelis pagalbininkas. Antanas visur ir visada savo broliu Matu didžiudavosi ir jį vadindavo dešiniąja savo ranka.

Matas prieš II D. karą buvo Amerikon per Atlantą plaukęs net du sykiu, o 1946 m. liepos 15 d. jį perplaukė trečią kartą. Kol Brooklyne ėjo "Amerika", buvo to laikraščio administratoriumi. Jau senokai išėjęs pensijon. 1975 m. rugsėjo 4 d. sulaukė savo kūrybingo gyvenimo 90-čio sukakties.

Susivienijimo gretose

Matas Milukas yra gimęs Krosnos vlsč., Marijampolės aps. Mokėsi Rudaminos pradžios mokykloje, Kalvarijos dviklasėje mokykloje ir Veiverių mokytojų seminarijoje. Čia su įžymiais lietuvių tautos kovotojais dėl lietuviybės ir dėl tautos laisvės — Žiūriu, Pr. Dovydaičiu ir kt. dirbo Rusijos pavergtoje Lietuvoje spaudos platinimo, švietimo darbą. 1905 m. jie įteikė mokytojų seminarijos vadovybei mokinių beveik revoliucinį reikalavimą, kad visi dalykai būtų dėstomi lietuviškai. Po šio įvykio Matas privalėjo slapstytis ir pagaliau pabėgti į Vokietiją. Iš Vokietijos 1906 m. pradžioje leidosi per Atlantą laivu Amerikon.

Plymoutho, Pa., LRKS seime, kuris įvyko 1910 m. birželio 7-9 d.d., Matas Milukas buvo išrinktas centro valdybos sekretoriumi. Tais metais "Kataliko" leidėjas Tananevičius Čikagoje buvo sudaręs stiprią savo pasekėjų grupę, kuri ėjo į darbą su šūkiu: "Tegu kunigai eina į bažnyčią, laiko Mišias prie altoriaus, o Susivienijimo darbus tepalieka pasauliečiams".

Anuomet LRKS organu buvo A. Miluko redaguojama "Žvaigždė". Ji, atrodo, buvo patekusi į Susivienijimo daugumos narių nemalonę. Tais metais įsisteigė Amerikos Lietuvių Kunigų Sąjunga, kuri įsteigė naują spaudos b-vę ir pradėjo leisti laikraštį "Draugas" (nr. 1 buvo iš-

MATAS A. MILUKAS, jaunesnysis kun. A. Miluko brolis, kuriam š.m. rugsėjo 4 d. suėjo 90 metų amžiaus

spausdintas 1909 m. liepos 12 d. Wilkes Bare, Pa., miestelyje). Šis laikraštis išstūmė iš Susivienijimo organo vėžių kun. A. Miluko redaguojamą ir leidžiamą "Žvaigždę".

LRKS 26-me seime Matas buvo išrinktas seimo sekretoriumi ir literatūros komisijos nariu; 28-tame seime Brooklyne 1913 m. birželio 3-5 d.d. išrenkamas išdo globėju; 30-tame seime Scranton, Pa., 1915 m. birželio 1-4 d.d. išrenkamas į skundų komisiją; 31-me seime Filadelfijoje, Pa., 1916 m. birželio 6-8 d.d. — namų išigijimo komisijon.

Nupirkus Brooklyne nuosavybę, Matas Milukas ryžtingai dirbo savos spaustuvės įrengimo komisijoje. Ši komisija turėjo parinkti laikraščiu pavadinimą. Tai nebuvo lengvas darbas. Kiekviena galva siūlė kitoki pavadinimą. Pradžioje buvo numatyta "Tiesa", vėliau "Globa", galutinai nubalsuota leisti laikraštį "Garso" vardu. Redaktoriauti pakviestas visuomenininkas Julius Kaupas, administratorium — Matas Milukas.

Pirmoji kelionė Amerikon

Kun. A. Milukas ankstyvą 1898 m. pavasarį atsiuntė apmokėtas "šipkartes" seseriai Onai ir Matui. Pastarasis ganė karves. Uždususi Ona atbėga į lauką, tartum būtų gaisras kilęs, šaukia:

— Mataušiuok, mudu turim Amerikon važiuoti. Jau atsiuntė kunigas Antanas šipkartes!

Tą pačią dieną motina ėmė ruošti Mataušiuoką (13 metų) kelionėn. Besiruošiant, Mataušiuokas apsirgo sunkiu gripu. Temperatūra tiek pakilo, kad vaikas šokdavo iš lovos, bėgdavo lauk, šaukdamas "Važiuoju į Ameriką!"

Mataušiuokas pasiliko namie, o išvažiavo brolis Jonas ir Ona. Abu Ameriką pasiekė 1898 m. vasarą ir buvo apgyvendinti Shenandoah, Pa., pas gimines.

Kun. A. Milukas labai nusivylė, kad atvažiavo ne tie — jis laukė jaunūjo Mataušiuoko, nes norėjo jį išmokyti spaustuvininko amato, padaryti "Žvaigždės" spaustuvės vedėju. Brolis Jonas tuomet tebuvo 10 metų, o Mataušiuokas buvo pramokęs vargoninkystės ir turėjo dviklasės baigimo pažymėjimą. Susidarė rimta padėtis. Jonas nepriprato prie amerikinio gyvenimo ir po pusantrų metų buvo gražintas į Lietuvą. Pustrečių metų pagyvenusi Amerikoj, pasiūgusi savo žaliuojančio krašto ir artimų, sugrįžo Lietuvon ir Mato sesuo Ona. Tai buvo 1900 m.

1901-1902 m. kun. A. Milukas gyveno Šveicarijoje. Iš ten jis parašė laišką Lietuvon ir ragino Matą slaptai pereiti Vokietijos sieną per Stalupėnus. Arti Stalupėnų gyveno susipratę lietuviai Blaudžiūnai. Jie kalbėjo lietuviškai ir vokiškai. Pas Blaudžiūnus Matą Miluką pasitiko kun. Antanas Milukas. Abu broliai Stalupėnuose įsėdo į traukinį ir išvyko į Berlyną. Ten jie sutarė vietoj rado jų laukiančias dvi lietuvaites: Kaupytę ir Šedvydžiūtę. Jos abi važiavo į Šveicariją esantį katalikų vienuolyną naujokėmis. Pasiekus Bremeną, abi būsimosios vienuolės atsiskyrė — nuvažiavo į Šveicariją. Jas savo globon pėmė kun. Civinskas. Matas su broliu kunigu Antanu, vieną naktį Bremene pernakojoje, išplaukė Amerikon. Matas dar ir dabar prisimena baisią audrą, kuri išėlusi 24.000 tonų laivą mėtė kaip šipuliuką. Tai buvo baisi kelionė. Jis ir dabar sako: "Kas neplaukė jūra, tas tikros siaubingos baimės dar nepažino".

Dar nepasiekus Niujorko įlankos, laivas sustojo prie Elis Island. Imigrantų sveikatą tikrino keli gydytojai. Jie rado pas 18 metų Matą trachomos ligą. Matą išrikiavo su II-sios grupės imigrantais, kurie buvo pamerkti grįžti Europon. Jų nutarimo negalima buvo apeliuoti.

Matui Milukui su Amerika nesisekė. Pirmą kartą "šipkartę" atsiuntus, jis susirgo šiltine, o dabar dėl akių ligos turi grįžti. Prieš laivui išplaukiant Europon, kun. Antanas dar uoste aplankė Matą ir jam įteikė 10 dolerių ausinę monetą. Atgali-

nę kelionę turėjo apmokėti laivų bendrovė.

Kol pasiekė namus, Matas tiek privargo, tiek prikentėjo ir pribadavo, jog ir dabar tą nemalonią kelionę prisimena. Tą aukštinį dolerį saugojo būtinam reikalui. Tad teko daugeli šimtų kilometrų pėsčiam nukeliauti.

Antrą kartą per Atlantą

1905 m. — revoliucijos ir neramumų metai visoje Rusijoje ir pavergtoje Lietuvoje. Revoliucijos sąjūdžiui atlyžus, Lietuvoje ėmė siautėti kazokų būriai — gaudė revoliucininkus. Visus siuntė Sibirą, o kitus korė. Į našlės Milukienės valdomą ūkį kelis sykius buvo atdundėję kazokai — vis jieškojo Mato Miluko. Švaistėsi ir baudžiamieji dragūnų būriai. 1906 m. į Šeštokus iš Kalvarijos buvo atjoję 18 dragūnų. Milukienės ūkyje jie siautėjo kelias valnadas. Visus užkampius išjieškojo, šieno kupetas iškniso, pikėmis išbadė, bet Mato nerado. Tuo tarpu Matas slapstėsi Kybartuose, laukdamas progos pereiti sieną Vokietijon.

1906 m. kovo mėnesį Matas laimingai perplaukė antrą kartą Atlanto vandenyną. Niujorke jį pasitiko kun. A. Staniukynas (kun. A. Miluko draugas) ir padėjo jaunuoli iki Shenandoah, Pa., kur tuo laiku veikė žymiausia Amerikos lietuvių knygų leidykla "Žvaigždė". Tai buvo ne tik knygų ir laikraščių leidykla, bet ir spaustuvė.

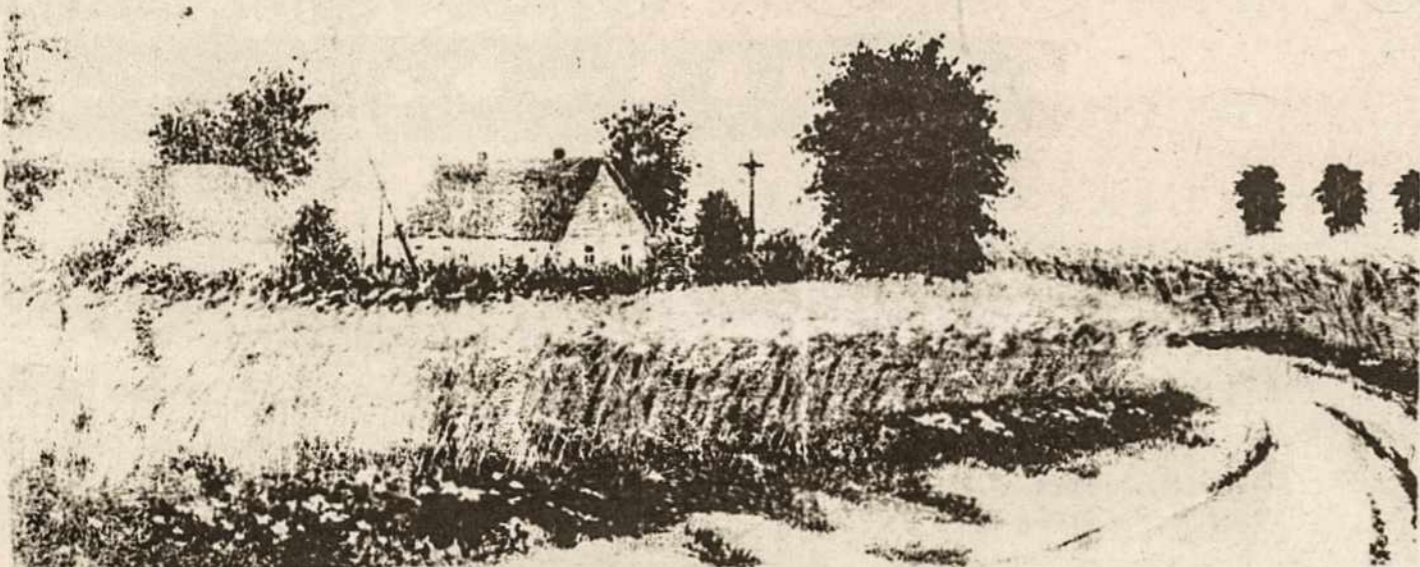
Dvidešimties metų jaunuolis Matas uoliai ėmė mokytis spaudos darbo. Išmoko spausdinti knygas, rinkti raides, administruoti. Taip pat rašė įvairius straipsnius, kuriuos pradžioje peržiūrėdavo jo brolis Antanas. Dirbdavo dažniausiai po 16 v. į dieną. Sekmadieniais vargoninkaudavo, kad galėtų kiek padidinti savo menkas pajamas. Tos šventovės buvo Girardvillėje, Shenandoah, Filadelfijoje ir Maspeth, N.Y. Už tą papildomą darbą jį mėnesį gaudavo \$20. Šiek tiek pajamas pakeldavo santuokų, krikšto ir kitų patarNAVIMŲ progomis gaunamas honoraras. Tėv. Žiburiai

KILES IŠ LIETUVOS NORI KANDIDATUOTI Į JAV PREZIDENTUS

Lietuvos žydų kilmės Pennsylvania gubernatorius, Milton Schapp yra pareiškęs, kad jis nori būti demokratų partijos kandidatu Amerikos prezidento pareigoms. Gubernatorius Schapp yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prez. P. P. Dargio artimas draugas, ir stoja už pavergtųjų tautų laisvę.

Keletas ispūdžių Lietuvoje

Ed. Cinzas

Dail. Petras Bugailiškis

LIETUVIO ŪKININKO SODYBA

Vieną savaitgalį vykstu į Klaipėdą — pas mamą. Kazakevičius vėl apiberia žiniomis. Bet Žemaitijoje ir aš šį tą žinau, vieną kitą vietovę atpažįstu. Rietave sustojame pietauti. Restoranas moderniosios statybos name. Apačioje savitarna, viršuje valgymus ir gėrimus atneša skaisčia-veidės žemaitukės. Atsisėdu prie lango, kad matyčiau Rietavo kampelį, baltą, kaip gulbę, kunigaikščių Oginskių statytą maldyklą. Joje ir krikščionių mane ir „dirmavoją“ šventojo vardu amžiais neužmirštama vasaros saulėtą dieną, kai išdžiūvusią burną ir drebančiomis kojomis laukiau, kaip visi dideli tvirtino, jog vyskupas trenks per ausį, kad, vyreli, jokių būdu neišsilaukysi stačias, kada šventasis žmogus pakels mane į tikrus vyrus.

Prisivalgęs stipraus, gaspadoriško guliašo (prašiau kukulių, bet tą dieną negamino), išeinu apsidairyti gražiausiame pasaulio miestelyje.

Sudegino mano Rietavą karas, taip supleškino, kad teliko keliolika sveikų namų ir maldykla. Vaikštau jau asfaltuotomis gatvėmis ir dairausi. Buvusioje tungaus aikštėje prisodinta gėlynų, dekoratyvinių krūmų, primėtyta suolų. Aplink rikiuojasi po karo pastatyti namai. Vieni mūriniai, kiti mediniai. Toliau nuo centro, kur irgi viskas buvo sudegę, po karo žmonės pasistatė vienaaukščius namukus — jie tebestovi ir dabar. Vaikštau kaip sapne. Neaprašysi to, ką jaučia žmogus, kuris po trisdešimties metų sugrįžo į gimtinę... Reiktų džiaugtis ir verksti iš džiaugsmo, bet tik skaudinančiai griaudu, spaudžia krūtinę, dusina. Gaila svetur nugyventos jaunystės, kad tik laikinai, prabėgomis, kaip anas pasakų piligrimas, stabteli žemaičių žemėje ir, nors klausai palenkęs galvą, nebegirdi, ką ji šnabžda, ką pasakoja.

Maldyklos prieangyje pasitinka dulkės ir plaktukų kaukšėjimas: vyksta remontas. Einu pasieniais, kad netrukdyčiau dirbantiems. Pajurodę, suskeldėję suolai, kuriuose klūpėjo šventų mišių pakylėjime sustingę kunigaikščiai Oginskiai, stiprūs, bet geri kaip karveliai, žemaičiai, senos ir jaunos žemaitės, savo senatvę ar jaunystės grožį paslėpusios po ilgais sijonais, ant akių užsmaknotomis skarelėmis, o vėliau, kada jau lietuviškai giedojo šventas giesmes ing Paną švenčiausią didžiajame altoriuje, jau matėsi kiti, šviesesni, baudžiavos ir priespaudos nebevarginami veidai, gražesnis apdaras, bet meilė Dievui ir Žemaitijai nepasikeitė, išliko tvirta ir nepajudinama, kaip Didysis akmuo Jūros

vagoje, kurį šimtmečius puola, verčia srovė, bet nė pajudint neišgali...

Keturiasdešimt pirmais vokiečių partankos šoviny, įlėkęs pro maldyklos langelį, į šipulius sudaužė galingus vargonus. Vargoninikas Gerasimavičius užsikėlė fortepijoną ir vėl, kaip ir ankčiau, galvos linksėjimu ir alkūnėmis dirigavo chorą. Dievuli tolimas, kiek kartų giedota storiąsiais balsu iš jaunylės krūtinės, kad ne tik Gegužines atmeldus, bet ir savo vyrišką stiprybę parodžius Žemės ūkio mokyklos gražuolėms, kurios, kad ir nepakeldamos nosyčių nuo giesmininko, vistiek matė, girdėjo, skaisčiais balseliais atmušindamos mūsų degančius žvilgsnius ir „tūravojimą“ giesmių.

Paglostau medinio Kristaus kojas, to paties, kurį nešdavo apie maldyklą didžiulis ir platus, kaip stumbras, maršalka Ūsorius, priglaudžiu lūpas, ir, lydymas Dievo namus taisančių žemaičių žvilgsnių, sėnu ku prie durų. O tas, kažkada milžiniškai išrodžiusias duris, saugo bronzinis angelas su švento vandens indu rankose. Toks pat jaunas ir gražus, kaip ir prieš daugelį metų, kada pirmą kartą pamačiau skaidrijoje ryto šalnoje sustingusį rarotų rytą, kai mama pakėlė pamirkyti pirštus šventam kryžiui ir sušnabždėjo:

— Nebijok, jis geras vaikams.

Šventoriuje mirguliuoja margaspalvės gėlės. Skaisčioje pavasario saulėje žaliuoja, žydi mažytis, bet neišsakomai brangus mano Rietavas.

Greta maldyklos išsiplėtęs vešlus parkelis. Ant suolų sėdi vaikinukai. Apžvelgiu juos (kaip ir jie mane), pasiklausau traškėjimo apie mokslus, krepšinį, šokius, ir einu toliau.

Važiuoju Plungės gatve. Visi tyli — netrukdo man mąstyti apie praeitį. Kunigaikščių parką supanti siena tebestovi ir dabar. Metaliniai vartai atviri, keliukas subiaurotas traktorių vikšrų — kažką stato. Gerai, kad stato, galima tik pasidžiaugti, bet kodėl nesaugo devyniolikto amžiaus kunigaikščių koplyčios — mortuaro? Negi niekas nežino, kad koplyčios sienose ilsisi kunigaikščių Oginskių kartos? Tiesa, koplyčia tebestovi, bet jau išvirtusiomis durimis, traktorių nukapotais kampais.

O ten, kur Smėlio Kalnelis atsirėmęs į melsvą padangę, tarp alyvų krūmų ir lėpų lieknųjų suguldytos rietaviškių kartos nuo nebeatmenamų laikų. Ten (gal) ir mane užklos šventą žemaičių žemę, šalia ilgai laukusio, il-

gai stebuklais tikėjusio, bet sūnaus palaidūno nebeišvydusio tėvo...

Gargždai pasirodė naujas, vykusiai išplanuotas, gausiai medžiais ir dekoratyviniais krūmais papuoštas miestas. Kadangi laiko nedaug, nesustojame jame.

Klaipėdoje išbūnu dvi dienas. Po trisdešimties metų vėl apkabinu mamą. Pusbrolių ir puseserių armada pasitinka su gėlėmis, giedra šypsena ir kukuliais ant vaišių stalo. Paskui — kiekvienas tempia pas save. Kad parodytų kaip gyvena, pavaišintų savais valgiais ir gėrimais. Daugumas gyvena naujosios statybos daugiaaukščiuose namuose. Prabangos nerandu nė pas vieną, bet ir vargstančių nepastebėjau: kurie turi pelningesnes profesijas, gyvena plačiau, kiti, kurie neišsimušė į mokslus — siauriau. Vaikai mokosi įvairiose mokyklose, sveiki, kaip ridikai, miela žiūrėti. Butai, nors ir papuošti Lietuvos gamybos baldais, kilimais, televizoriais, man pasirodė per maži kiek didesnei šeimai. Ypatingai jauki tų daugiaaukščių namų aplinka: paliktos didokos aikštės žalumai, gėlėms ir dekoratyviniams krūmams. Aiškiai matytis, kad stengiamasi palaikyti sveiką gamtos aplinką.

Klaipėda ypatingai šviesaus ispūdžio nepaliko. Ji išsiplėtusi naujomis statybomis, šauniais daugiaaukščiais namais, bet pačiame mieste pilna seniai dažytų, plikų namų. Niekada nemėgau uostamiesčių, nepritampu sandėlių, stočių, mūrinių barakų makalynei, todėl mieliau buvojau „užmiestyje“, kur daugiau erdvės, žalmos.

Aplankiau ir Palangą. Šventąją. Žvilgteriu į ramiai sau banguojančią Baltiją. Miškais miškeliais išvedžioti geri asfalto keliai, primėtyta sustojimo aikštelių. Vienoje pamatau „pakylėjimą“, kur sustoja autovežimiai, kad būtų galima jį pataisyti. Išėina, kad garažų trūksta, jeigu reikia pačiam taisyti. Vėliau sužinojau (kaip ir kiti, kurie lankėsi Lietuvoje), jog trūksta ne tik garažų, bet ir autovežimių dalių.

Atsisveikinęs su giminėmis, atsiglėbesčiauves su mama ir prižadėjęs atvykti kitais metais, grįžtu į Vilnių.

E. L.

Australija

“BALTIC NEWS” BIULETENI leidžia Tasmanijos baltiečiai, įsteigę HELLP organizaciją. Pilnas jos pavadinimas — Help the Estonian, Latvian and Lithuanian Peoples. Biuletėnis, parašytas mašinėle, yra spaudžiamas ofsetu, papildomas Australijos laikasčių iškarpomis, liečiančiomis baltiečius Australijoje ir Baltijos kraštus. Skyrius “Historical Notes” skaitytojus supažindina su Lietuvos, Latvijos ir Estijos istoriniais metmenimis.

IVANAS: -- Teta Amerika, duok man valgyti!

VISGEIDA ir JO ŽIRGAS

K. ŠIMONIS

DĖDĖS PASAKA

Kai Visgeida ir tai padarė, žirgas klausė jo:
Ar tikrai esi stiprus?
Visgeida atsakė:
- Jaučiuos labai stiprus!
Tai dabar imk savo kardą ir kirsk mano nelaisvės grandines.
Visgeida užsimojė kirtu grandines ir nukirto visas iš karto.
Žirgas klept ir atsistojo visom keturiom kojom į aslą, o atsisto-
jęs, giliai atsidusęs tarė:

Ąčiū. O dabar eik tiesiai į galutinį kambarį, kuriame rasi varinę skrynią su auksu, pasiimk tiek aukso, kiek reikia mano kojų pasagoms ir skubėk nukalti ir pakaustyti mano kojas!

Visgeida visa tai radęs skubiai ir puikiai mokėjo pasagas nukalti, o nukalęs aukso pasagas, pakaustė savo žirgo kojas. Tada žirgas pasakė:

Vesk mane kieman, o kieme užsėdęs ant manęs stipriai laikykis, nes šoksiu per mūro sieną į laisvę, o tokiam žygiui gelbės tik aukso pasagos.

Kai Visgeida sėdo ant žirgo, pasigirdo it viesulo ūžimas: tai, mat, pajuto raganius, kad Visgeida su žirgu pasirengę iš pilies pabėgti, skubino jiems sutrukdyti. Žirgas gi, aukso pasagomis pasispyręs, davė šuolį ir, pakilęs į orą, kaip paukštis perskrido aukštą pilies kiemo sieną ir nušoliavo miškais, laukais lietuvių kraštan.

Ilgai bėgęs žirgas sustojo ir pasakė:

Nusėsk, drauguži, ir priglaudęs ausį prie žemės paklausyk, kas girdėti. Visgeida klausė, o žirgas klausė:

Na, kas girdėtis?

Jis atsakė:

Cypia ir staugia kaip žvėris!

Na tai, mat, - tarė žirgas, - raganius, išgėręs silpnybės sulos, apkvaisęs raičiojasi ir apgautas staugia iš pykčio. Bet dar bėkime.

Vėl šuoliavo per upes ir kalnus, ir vėl žirgas sustojo ir patarė pasiklaudyti, ausį pridėjus prie žemės. Kai Visgeida klausėsi, žirgas paklausė:

- Na, kas dabar girdėti?

Visgeida atsakė, kad dabar visiška tylą.

- Tai mat raganius nusilpęs miega. Dabar mes galim ramiai joti ir netrukus prijosime valdovo Vildykio piemenis, ganančius galvijus. Tarp galvijų yra didelis ir piktas jautis, kuris svetimą

besiartinantį prie jo ragais užbado. Kai prijosime, tu paklausk piemenis, ar neturi parduoti jaučio. Piemenys juokaudami atsakys, kad turi ir gali parduoti už šimtą muštinių. Tu jiems numesk šimtą muštinių, o jautį nutvėręs už ragų trenk žemėn taip, kad subyrėtų jo ir kaulai, o iš odos viską iškratęs, tą odą užsiasusk ant savęs.

Visgeida į tai atsakė:

- Visa tai padarysiu, bet aš neturiu nė vieno muštinio.

Žirgas liepė nusėsti nuo jo ir sušerti jam į kairę ausį. Visgeida šėrė kairėn ausin, o iš dešinės ausies pabiro šimtas aukso muštinių.

- Pasiimk juos jaučiui pirkti, - pasakė žirgas.

Kai prijojo piemenis, Visgeida klausė jų ar neturi parduoti jaučio. Jie atsakė turi, bet už šimtą muštinių. Visgeida, pabėręs šimtą muštinių, ėjo prie milžiniško jaučio, kursai tuoj baubdamas atstatė ragus, o Visgeida nutvėrė jį ir trenkė į žemę, iškratė odą, užsiasautė ją ir nujojo toliau.

Kai išvydo Vildykio pilį, žirgas tarė Visgeidai:

- Kai įjosime pilies kieman, pasiprašyk sodininko nakvynės, o kai klaus iš kur joji, atsakyk - iš Sutemų pilies. O jei klaus kur

Mūsų
Lietuva
Mažiesiems

PASVEIKINT ATEINU

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

Bėgsiu, bėgsiu į sodelį
Ir palenksiu šakeles.
Pumpurėliai gal jau kelias,
Tiesia saulėn rankeles.

Gal žibutės po agrastom
Susikrovė žiedelius:
Piktos rankos kad nerastų,
Tokius mėlynus dailius.

Aš neskinsiu pumpurėlių,
Nė žibučių mėlynų!
Tik tave, pavasarėli,
Aš pasveikint ateinu.

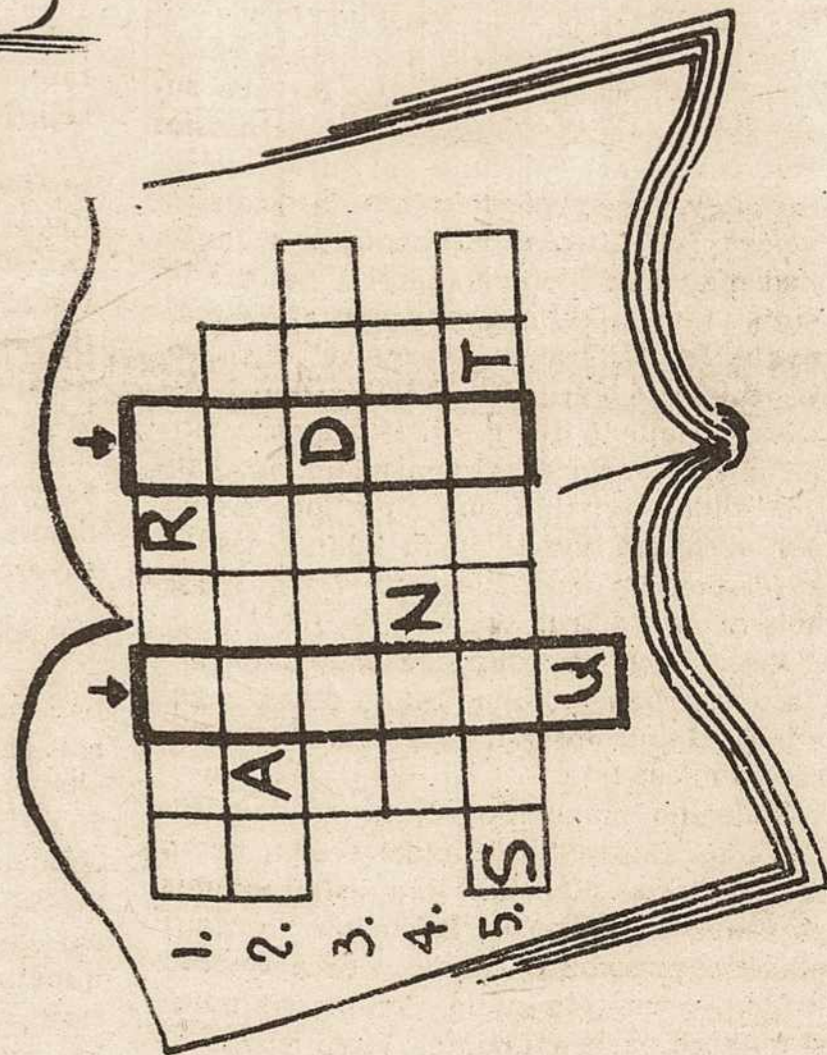

KAS IEŠKO - TAS RANDA

KOKIA SPAUDA
ČIA ATVERSTA?

1. STOVYKŲ LAIKAS
2. MAŽAS SIAURAS TAKAS
3. SKAUTIŠKOS EITYNĖS
4. DIDELIS SKAUTŲ VIENETAS
5. NAKTINIAI ŽAIDIMAI PRA-

SIDEDA, KAI
o dabar skaitydami
strėlėmis parymėlus
stulpelius žemyn
suirinokite,
kokia spauda čia
atversta?

joji, atsakyk - į Vyčio pilį, ir jei klaus, kas esi, atsakyk - Plikis. Dar jei klaus, kuo šerti žirgą, atsakyk - upės klonio baltuose dobilėliuose pats pasiganys ir tyro vandenėlio atsigers.

Prijojęs pilį, Visgeida sodininko pasiprašė nakvynės, o kai klausinėjo iš kur ir kas esąs, Visgeida atsakė, kaip jo žirgas patarė.

B. C.

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

Niekada nesutiktas draugas

Poetui Juozui Kėkštui šešiasdešimt metų Draugas

KAZYS BRADŪNAS

Paskaite antraštę, gal ir nepatikėsite. Argi iš tikrųjų galima susidraugauti su žmogumi, niekada savo akimis tiesiogiai nematytu? Kokia gali būti tos draugystės forma? Ir kokias jos prasmes?

Asmeniškai man pačiam į tokias klausimus būtų labai lengva atsakyti visai konkrečiu pavyzdžiu. Su poetu Juozu Kėkštu nesame susitikę šioje žemelėje nė vienai akimirkai. O jei reikėtų vardinti bendrojo literatūrinio kelio bent penkis ištikimiausius draugus, Juozą neabejodamas tarp jų įrašyčiau. Per 30 pastarųjų metų ne viena, kadaise karštai užsiplieskusi draugystė spėjo ir atvėsti. Degė, kol buvo kokias nors reikalingas intencija. Kai jos būtinios nėra, žiūrėk, drauguži net paprasčiausiu laiškučiu negali prisišaukti bent pasilabinimui. Kitaip su Juozu Kėkštu. Jo laiškų pūdelis mano stalčiuose vienas iš didžiausiųjų, nors niekada rankos vienas kitam nesame padavę, niekada į vienas kito gyvas akis nesame pasižiūrėję.

Pats likimas jau taip lėmė. Kai dar nepriklausomos Lietuvos gimnazijose mezgėsi mūsų kartos literatų bičiuliškos pažintys, Juozas Kėkštas gyveno ir mokėsi už, tur būt, pasaulyje pirmosios geležinės uždangos, už ano meto aklinau uždarytos demarkacijos linijos, lenku okupuotame Vilniuje. Kai mes džiangėmės laisvę, jis jau ėjo per lenkų kalėjimus ir koncentracijos stovyklas. Kai mes svajojome laimingą karą, pabaigą Lietuvai, o paskui traukėmės nuo raudonojo potvynio į Vakarų, Juozas Kėkštas brido Sibiro tremtį ir savo kraują laistė Afrikos smėli ir Italijos kalnynų uolas anglų armijos lenkiškam daliny. Kai iš Europos pakilome į Ameriką, Kanadą ir Australiją, Juozas Kėkštas iš Italijos nuplaukė Argentinon. Kai svetimuose pasviečiuose gerokai prasigyvenom, Juozas Kėkštas neteko savo vienintelio turto - sveikatos, atsiguldams skurdžioje priemiesčio ligoninėje, Argentinon-

Poetas Juozas Kėkštas pirmaisiais pokario metais

je, pusiau paralyžiuotas. Kada JAV gyvenanti poeto sesuo neturėjo pakankamai nei turto, nei kitokių galimybių nugalėti kliūtims, norint nedarbingą žmogų ligonio lovoje atsivežti į šį, visko pertekusį kraštą, tada Lenkijoje gyvenanti kita poeto sesuo greit sudarė reikiamus dokumentus ir parsivežė jį pas save. Palikti jį vienišą ligoninėje tarp svetimųjų seserims buvo per daug skaudu. Šiuo metu poetas gyvena, kukliai prisiglaudęs Varšuvos priemiestyje valdžios išlaikomuos veteraną namuos. Ir taip mudviejų gyvenimo keliai niekada nesuskryžiavę.

Tačiau bičiuliška literatūrinė draugystė užsimezgė pačiais pir-

maisiais pokario metais. Juozas Kėkštas tada gyveno Romoje ir ten redagavo Italijos lietuvių laikraštį "Lietuvių Balsa", o aš triūsiaus Miunchene, redaguodamas "Aidus". Tai ir buvo laikas, kada vienas nuo kito gyvenome taip netoli, tik ranką ištiesti per Alpes. Bet pokariniai kelionių suvaržymai buvo tiesiog nenugalimi. Tad ir reikėjo tenkintis tik laiškais.

O dar vėliau sekė bendri antologijos "Zemė" rūpesčiai, "Literatūros Lankų" leidimas ir visa kita. Aplamai, be Juozo Kėkšto vargu ar būtų "Literatūros Lankai" ir beišėję. Ieškant pigesnio jų išleidimo, reikėjo žurnalą spausdinti Argentijoje, Buenos

Aires. Čia, siauriniame pusrutuly, surinkta ir paruošta medžiaga būdavo persiunčiama Juozui Kėkštui, o jis ten visa kita jau užbaigdavo iki paskutinio taško, tvarkydamas taipgi visus techninius ir meniškuosius leidinio apipavidalinimo reikalus.

Vienas po kito išėivijoje pasirodė jo poezijos rinkiniai yra ir pasiliks įdomiais liudininkais, gana vienišo ir kampuotai skaudaus žodžio poeto, kurį nelengva būtų įrikiuoti į bet kokią įprastinę kategoriją mūsų poezijos raidoje. Tiesa, jis buvo vienas iš naujosios mūsų poezijos antologijos "Zemė" (1951) dalyvių, buvo ir pasiliks žemininkas. Bet ir čia Juozas Kėkštas savo žodžiu ir savo temomis gerokai skyrėsi nuo kitų antologijos bendrakeleivių. Jungė, gal būt, tik tapatus visų žemininkų žvilgsnis labiau į giluminį poezijos klodą, eilėraštį traktuojant ne kokias lengvai pramogines, o beveik skaudžiai apėiginę prasme.

Poetą Juozą Kėkštą sunku būtų prie kurios nors autorių grupuotės ar kurios nors laiko mados prišlieti ne tik mūsų išėivijos literatūroje, bet ir aplamai visame lietuvių poezijos kelyje. Rašto žmogum subrendęs ano meto lenkų okupuotame Vilniuje, redaguojant visą eilę ten vienkartinį ir periodinių leidinių, poetas organiškai neįaugo į ano meto nepriklausomybės laikų, sakykime, Kauno poeziją. Net ir, be abejo, gerai jo pažįstama lenkų naujoji literatūra, poetui lemiamos įtakos nedarė. Jis buvo vienas iš tų nedaugelio ano meto Vilniuje lietuviškai rašančių, kuriuos savoje literatūroje ir galėtume laikyti atskiru vilnietiško tembro daugiau ar mažiau savitu sambūriu. Jame poetai buvo ir yra patys stipriausi. Tai Juozas Kėkštas ir Albinas Žukauskas. Ypač Juozas Kėkštas: nei jis turėjo savo pirmtakų, nei jį patį kas sekė. Tai irgi tam tikra prasme liudija poeto originalumą.

Laikraštiniame, sukaktuviniam straipsnyje neįmanomas detalesnis poeto kūrybos nagrinėjimas. Tai padarytina atskirose studijose arba bent platesniuose žurnalu puslapiuose. O ne viena išvalgų literatūros tyrinėtoją turėtų patraukti kiekviena Kėkšto knyga ir jų visuma: "Toks gyvenimas" (Tas. K. ps.).

N I E K A D A...
(iš 7 psl.)

Iš Juozo Kėkšto poezijos

nimas (1938), "Rudens dugnu ir "Staigus horizontas (1946), "Diena naktin" (1947, antras "Rudens dugnu" ir "Staigus horizontas" leidimas), "Ramybė man" (1951), "Etapai" (1953, poezijos rinktinė). Poetui 1959 m. grįžus iš Argentinos ir apsigyvenus Lenkijoje, 1964 metais ir apkupuotoje Lietuvoje, Vilniuje, buvo išleista išsijota ir tuo pačiu apgadinta jo poezijos rinktinė "Lyrika". Čia straipsnių rašantysis žino, kad Juozo Kėkšto kūryba yra jau patraukusi dėmesį išsivijoje subrendusios, stiprios literatūros kritikos dr. Viktorijos Skrupskelytės. Savo studijinio raštu ji yra giliai žvilgterėjusi į poeto Juozo Kėkšto poeziją. Kiek nugirsta, straipsnis bus spausdinamas "Aiduose".

Be abejo, poeto 60 metų sukakties proga (lapkričio 19 d.) bus ir daugiau atitinkamų straipsnių lietuvių spaudoje abiejose geležinės uždangos pusėse. Kukli užuovėja jau buvo Vilniuj lei-

džiamuos "kultūros baruos spalio mėn. numerio. Žinoma, ne žodelio ten apie poeto sibirinę tremtį. Dar keisčiau, kad iškertamas ir poeto dalyvavimas "Žemės" antologijoje, tylima taipgi apie jo darbą ir dalyvavimą "Literatūros Lankų" redakciniam kolektyve, tvg nuo tos tiesos skaitytojui atidengimo gali sugriūti visa imperija.

O vis tiek poeto žodis skamba abiejose pusėse geležinių, melo ir nutylėjimo uždangų nesustabdomas. Ir kai metų sukakties proga vėl atsiskleidžiame jo knygas, tuoj pat išgirstame nelaimėse nepavargusį, kapotą, skausmingai dundantį, bet ne beviltišką poeto Juozo Kėkšto balsą:

Klausyk, kaip manyje ledų
suskaldytom, palūžusiom
šakom tėvynės mano medžiai
ūžia.

"Čirškia žvirbliai mūs pastogėj, isitaisę sau patogiai. Susisuko jie lizdelį: ciepsi ten maži paukšteliai." Taip eiliuoja J. Narūnė naujoje knygelėje "Mūsų žvirblis". Ilustracija — dail. Z. Sodeikienės

Eiliuotas "Mūsų žvirblis"

Janinos Narūnės plunksna jau daug metų tarnauja mūsų mažiesiems. Savo švelnia ir nuoširdžia kūryba ji praturtino vaikučių pasaulį išsivijoje, išleisdama knygeles: "Jaunieji daigeliai", "Gintaro takais", "Snagių karalaitė", "Birutės rytas", "Miško viešnia", "Lineliai", "Rūtelės aitvaras". Neseniai pasirodė "Mūsų žvirblis" ir dar spaudoje laukia dienos šviesos "Tėvynės metai".

"Mūsų žvirblis" — tai Janinos Narūnės 14 puslapių apimties eiliuotas pasakojimas, kuriame veiksmas pinasi apie žvirbliuką, iškritusį iš lizdelio. Algis ir Ulytė, atradę paukščiuką, pamilsta jį, lesina ir gydo. Dingus žvirbliukui, vaikai susiūpina, visaip spėlioja apie jo

likimą, o išvydę kieme jį sugrįžusį su pulku žvirblių, apsidžiaugia. Knygutė baigiasi nuotaikingai (14 p.):

Tėtė sako: žvirbliai rinks
"Tai gerai! po kirminėli.
Tuoju sode Sirps uogelės,
išnyks vikšrai!" obuoliukai —
Tarp šakelių, linksma Ulei
tarp lapelių ir Algiukui!

Apsakymėlis yra didaktinio pobūdžio, turinys artimas ir suprantamas vaikams. Jis parašytas sklandžiai, o žodynas pritaikytas skirtam vaikų amžiui. Algiuko ir Ulytės gražus pavyzdys, nuoširdi, šilta atmosfera teigiamai paveiks skaitytojų jausmus, ugdys meilę bejėgiams paukšteliams, be to, sužinos jų naują sodui.

Tėviškės žiburiai

JEI KARTAIS

Jeį kartais apie save aš dainuoju
ir liūdesys erškėčiuos virpa —
broliu, tai todėl, kad žemę sunkūs šešėliai užklojo,
kad beržo šakas, vos žaliuoti pradėjusias,
budelio kirvis pakirto.

Liūdžiu, nes žemė nuo liūdesio linksta.
Verkiu, nes beržas, netekęs šakų, nebeturi kuo verkti.
Todėl kraujo ašarom akys man tvinsta,
todėl negaliu jų užmerkti.

ZODIS

Kai juodo teismo dienos ateis,
dienos kraujo pilnos ir alkio —
nakties dievai mane teis,
tribunolas, išaugęs pelkėj.

Jie norės širdies gaisrą pamint.
Nežinos, kodėl širdy vėjo
neturėjau jėgų nuramint
ir krūtine nurimt negalėjo.

Jie širdies audros nesupras
ir dainų, kurios naktį sklaido.
Pasmerkimo žodį man mes
triumfatoriai tamsūs, be veido.

Kietą žodį jiems šiandien siunčiu,
žodį kietą, aiškų ir tvirtą,
nors klajoju, blaškaus ir kenčiu,
nors svajonės bedugnėn nuvirto.

Teiskit sūnų laisvosios dainos
ir jo dalią, kaip akmenį sunkią.
Iš dainos kruvinosios žaizdos
pascutinį lašą išsunke,

priklokit mane pelenais.
Ant gyvenimo akmenio kieta
įkaitusių vėjų sparnais
sudužusių širdį poeto

pridenkit. Pameskit mane
kely, kuris veda bedugnėn.
Palikit tik ilgesį, audrą manų
ir Prometėjaus ugnį,

kad galėčiau po amžių ją mest
žmonėms. Ji nušvies jiems
takus, kurie saulėn nuves,
gairių vėją pasivys gyviesiems.

UPE

Laikas šniokščia po mūsų kojom,
tai upė krantų tolimųjų:
netikėtai staigus,
aukštatarovis,
įniršęs vanduo ant akmens.

Akis primerk ir skausmą pamiršk,
klausyk stataus dienos takto:
ūžia; dunda pakalnėn,
daugdama bangą
uola.

Informacija, kuri turėtų paskatinti ir mus imtis panašios iniciatyvos, ypač šiais imigracijos 50-čio metais.

Mažas, bet vertingas leidinys

J. KUPRIONIS

Pagal išvaizdą šį leidinį tiktu vadinti brošiūra, bet pagal turinį, tai miniatiūrinė Lietuvos enciklopedija. Parašytas anglų kalba. Autorius — Juozas Prunskis. Leidėjas — Amerikos Lietuvių Taryba. Data 1976 m. Pirmas viršelio puslapis spalvotas, labai skoningai suderintas — lietuviška vėliava, vytis ir užrašas — "Lithuania". Paskutiniame viršelio puslapyje imponantišką vaizdelį su užrašu — "Laisvės statula Kaune, Lietuvoje, sunaikinta pagal Maskvos įsakymą".

Brošiūroje aprašomi Lietuvos simboliai ir jų prasmė — vėliava, vytis, Lietuvos himnas angliškame vertime. Žinios apie Lietuvą, jos plotą, gyventojus ir palyginimas su eile kitų už Lietuvą mažesnių kraštų. Lietuvos valstybės įsteigimas ir išplėtimas. Aprašymas Lietuvos sostinės Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir kt. Lietuvos susidėjimas su Lenkija ir abiejų žlugimas. Carinių rusų valdymas. Tautinis atbudimas. Nepriklausomybės atgavimas, ekonominė, kultūrinė pažanga, žemės reforma. Sovietų ir nacių konspiracija, bolševikinių rusų okupacija, masinės deportacijos. Lietuviai išėmimoje. Dabartinė lietuvių kova

už išsilaisvinimą, Kalantos vaizdelis. Pabaigoje bibliografija — 28 leidinių anglų kalba apie Lietuvą ir Baltiką. Kone kiekviename puslapyje vaizdeliai. Pvz. sovietų-nacių konspiracijos aprašymas pavaizduotas nuotrauka — Stalinas paduoda ranką Ribbentropui.

Su dideliu pasigėrėjimu vartai ir skaitai gražiai apipavidalintą 32 puslapių, 3½ x 8½ colių formato, normaliu šriftu leidinį, į kurį sudėta labai daug žinių. Jos trumpos, aiškios. Kun. dr. Juozas Prunskis tuo dar kartą parodė savo meistriškumą žurnalistikoj.

Leidinio tiražas nepažymėtas, bet jis turėtų būti leidžiamas šimtais tūkstančių. Pakanka pusvalandžio, ir jau gali susidaryti gana pilną vaizdą apie Lietuvą, jos istoriją ir dabartinę padėtį. Jis labai tinka duoti sveiktinai, ypač politikoj veikiantiems. Taip pat mūsų jauniui, kurie lietuviškai sunkiai bepaskaito. Jei jie tik čia sudėtus faktus ir skaitlines išmoktų, jau daug žinotų apie savo tėvų šalį. Todėl tėvai bei jaunimo organizacijos savo nariams turėtų šį leidinį parūpinti.

Juozas Prunskis, LITHUANIA.
Published by Lithuanian American Council. Chicago, Ill., 1976.
32 psl. Kaina — 25 ct.

ROMA. —

DEKLARACIJA PRIEŠ ABORTUS

Deklaracija prieš negimusius kūdikių žudymą yra naujas dokumentas, kurį išleido Doktrinų Kongregacija su pop. Pauliaus VI pritirumu. Dokumentas pabrėžia, kad abortas, savyje yra visada blogas veiksmas, ir skatina imtis visų galimų, net ir politinių, priemonių kovai prieš šį blogį. Nė vienas krikščionis negali šiame blogyje bendradarbiauti. Todėl krikščionys gydytojais bei slaugėms turėtų visada vėčiau atsisakyti tam tikrų pozicijų savo profesijoje, negu bendrauti šio blogio vykdyme. Deklaracijoje primenama, kad Katalikų Bažnyčia pilnai supranta žmogiškas aplinkybes bei sunkumus, kurie priveda žmones prie abortų, tačiau tuo atveju reikia prisiminti, kad krikščioniškų pažiūrų horizontai negali ribotis vien šiuo pasauliu, kad reikia imtis herojiškų priemonių dieviškajam įstatymui apginti. Modernioji medicina esanti nepaprastai daug pasiekusi kovoje už gyvybę; reikia tikėtis, kad gydytojai ir toliau laikysis savo pašaukimo, įpareigojančio ne slopinti gyvybę, bet ją saugoti.

★ KATALIKŲ IR ORTODOKSŲ BENDRIJOS yra taip artimos viena kitai, kad bendras Mišių atnašavimas jau esąs nebetoli. Tai pareiškė Paulius VI Sikstinos koplyčioje Mišių metu, kurios atžymėjo 10 metų sukaktį abipusės ekskomunikos atšaukimo. Ta proga popiežius padarė neįprastą ir dramatišką mostą: priėjo prie pamaldose dalyvavusių ortodoksų delegacijos vadovo Chalcedono metropolito Melitono, priklausė ir pabučiavo jo koją. Metropolitą Melitoną įvyki pavadino nauju žingsniu vienybės ir perskaitė ortodoksų Konstantinopolio ekumeninio patriarcho Demetrijaus I laišką, kuriame patriarchas popiežių vadina pirmuoju krikščionijos vyskupu. Šį titulą po šimtmečius trukusio atsiskyrimo pirmą kartą 1965 m. buvo pavartojęs dabar jau miręs tuometinis ortodoksų Konstantinopolio patriarchas Atenagoras, kai jiedu su Pauliumi VI atšaukė vienas kito ekskomuniką, kurią 1054 m. buvo vienas kitam paskelbę jų pirmtakai: popiežius Leonas IX ir patriarchas Mykolas Keruliarijus.

KANČIOS ŠALIS (iš 2 pls.)

se. Visi jie atsisakė daryti operaciją, nes juos jau buvo pasiekęs KGB spaudimas. Vienas tų gydytojų atvirai prasarė, kad tokiu atveju jam būtų atimtos teisės verstis medicinos praktika. Kitas ją paprašė kuo greičiau išeiti iš ligoninės.

Viza operacijai Italijoje buvo atmesta du kartus. Pasak J. Sacharovienės, dėl vizos gavimo ji turi būti dėkinga vienam žymiam sovietų mokslininkui, kuris, pasikvietęs užsieniečius žurnalistus, su savo žmona paskelbė bado streiką. Jiedu žadėjo badauti tol, kol J. Sacharovienei nebus išduota viza. Kadangi šis bado streikas galėjo tapti tarptautinio masto incidentu, Kremliaus vadai staiga pakeitė savo sprendimą.

Išvykimo išvakarėse J. Sacharovienė gavo netikėtą laišką iš Švedijos, pilną jai skirtų pikty grasinimų. Kai švedas žurnalistas vėliau apsilankė Stockholme pas laiško siuntėją, paaiškėjo nauja KGB klasta. Stockholmielis tame laiške prašė J. Sacharovienę padėti vienam politiniam kaliniui Sovietų Sąjungoje. Jo laiškas Maskvoje buvo išimtas iš voko ir pakeistas falsifikatu — KGB atstovų užsieniečio vardu suredaguotais grasinimais.

Fondas vaikams

Didelę savo energijos dalį J. Sacharovienė Maskvoje skirdavo politiniams kaliniams. Daugeliui jų ji reguliariai rašydavo laiškus ir siųsdavo siuntinius. Žinomiausi iš tų kalinių yra Edvardas Kuznecovas ir Viktoras Chaustovas. Pirmasis 1970 m. buvo nuteistas mirti, bet susilaukė bausmės pakeitimo į 15 metų koncentracinėje stovykloje. V. Chaustovas kalėjiman pateko už E. Kuznecovo dienoraščių išsiuntimą užsienin.

J. Sacharovienė taip pat globojo apie 30 vaikų, kuriuos nepavydėtinosė sąlygose paliko politiniai kaliniai. Jos globotinių eilėse yra ir Anatolio Marčenkos trejų metų sūnus. Paryžiaus Rothschildo banke ji yra atidariusi specialią sąskaitą, telkiančią finansinę paramą tokiems kalinamų tėvų vaikams.

Kalbėdama apie savo šeimą, J. Sacharovienė pabrėžia didelį norą, kad jos dukra Tatjana su žentu Jefremu ir abiem anūkais išvyktų į užsienį, nors galbūt dėlto ji niekada daugiau su jais negalėtų susitikti. Vilties teikia Jefremo žydiška kilmė. Tatjana su Jefremu jau yra paprašę vizos Izraelin, bet jos negavo. Pati Jelena su savo vyru Andriejum nori pasilikti Maskvoje ir tęsti ligšiolinę kovą. A. Sacharovas praėjusią vasarą turėjo širdies ataką, kurios pagrindine priežastimi greičiausiai buvo nuolatinė nervų įtampa

T. Z.

V. Kst.

NUSIVYLIMAS

— Maryte, kodėl tu atrodoi tokia susijaudinusi?

— Negaliu būti rami. Onutė man pasakė vieną paslaptį ir prašė niekam jos nesakyti. Tuo tarpu, kam aš tik ją pasakiau, visi jau žino...

KUR ŽEMĖ

Nuskendus laivui, vokiečiai ir anglas atsidūrė nedideliame laivelyje. Vokiečiai klausia anglą:

— Gal galėtum pasakyti, kaip toli yra žemė?

— Taip...

— Kokiam nuotolyje?

— Apie 100 ar 200 pėdų.

Kurioje pusėje?

— Žemai, dugne.

Testamentas

— Žinai, padariau testamentą, — sako viena. — Testamente nurodžiau, kad po mano laidotuvių šermenininkams būtų duota pavalgyti tiek, kiek jie norės, o degtinės — tik po du stikleliu.

— Žinai, brangioji, — sako kita. — Nueik dar kartą pas advokatą, ir tegul jis prirašo "Codicil", kad būtų duota dar ir cigarečių užrūkyti...

Teisybė

Žmona vyrui:

— Tas kostiumas tau visai netinka. Amžinai pats nieko doro nesugebi išsirinkti!

— Gryna teisybė. Juk ir tave pats išsirinkau.

Manevruose

Pratybų metu kareivis grįžta iš žvalgybos ir praneša:

— Aptiktas nesugriautas tiltas.

— Tankai pravažiuos?

— Pravažiuos.

— Raiteliai prajos?

— Gal ir prajos.

— Tada ir pėstininkai praeis?

— Pėstininkai nepraeis. ponas kapitone!

— Kaip tai — tankai pravažiuos, raiteliai prajos, o pėstininkai nepraeis?

— Ten priištąs piktas šuo.

Parinko Pr. Alš.

MŪSŲ ŽINIOS

SAJUNGOS ALIANČA PASTOGĖJ

GRĮŽO IŠ PO VESTUVINĖS KELIONĖS

Sajungietė Arlete Bumblytė, Sąjungos Alianča pirmininko Aleksandro Bumblio ir Marytės Bumblienės jauniausioji duktė, gruodžio mėn. 27 d. 1975 met., ištekėjo už Antonio Luiz de Abreu Carvalho. Tuoju po vestuvių, abu jaunuoliai išvyko į Bahamas, praleisti medaus mėnesį ir pasidžiaugti gyvenimu. Sausio 24 dieną grįžo iš povestuvinės kelionės linksmi ir laimingi, žengdami naujuoju gyvenimo keliu. Abu jaunavedžiai, pereinamais metais baigė universitetą ir gyvenimui yra paruošti. Jaunavedžių tėvai turėdami plačius santykius lietuvių ir brazilų tarpe, susilaukė vestuvėse šimtus svečių, palinkėti laimės jaunuoliams. Bažnytinės vestuvių apeigos buvo atliktos, N. S. do Brasil bažnyčioje, prel. P. Ragažinsko ir kun. Šulco. Arlete Bumblytė, kaip pažymi Kongreso Vadovas Brazilijoje, buvo Brazilijos atstovė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese 1972–1976 metų kadencijoje. Lietuvių Sąjunga Alianča, narei Arletei Bumblytei ir jos vyrui Antonio Luiz de Abreu Carvalho, linki laimingo ir saulėto gyvenimo.

Sajungos Alianča pirmasis sekretorius Algirdas Idika savo atostogas praleido Europoje ir Amerikos J.V., sausio 13 d., drauge su žmona Lydija, grįžo namo – Brazilijon.

Trečias Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas baigė savo darbus ir sausio 6 dieną, iškilmingame posėdyje, buvo uždarytas, o sausio 8 d., kongresininkai ir jame dalyvavę svečiai, susirinko į Sąjungos Alianča patalpas į jiems suruoštas atsisveikinimo vaišes. Svečiai išvažinėjo į savo kraštus patenkinti Brazilijos lietuvių sveitingumu.

1975 metais Sąjungos Alianča Valdyba yra gerokai pasidarbavusi organizacijos labui. Be savo

tiesioginių pareigų ir darbo, daug yra padėjusi Kongreso pasiruošimo darbe. Savo reikaluose atliko įvairių pagerinimų būstinės patalpose, pastatytos naujos ir modernios išvietės, apdengta dalis kiemo aluminė uždanga ir kt. pagerinimai įvesti. V. Belos rūmai sutvarkyti ir jau neša organizacijai pelną. Šiais metais valdybos planuose stovi V. Anastazijos rūmai ir jų tvarkymas.

Lietuvių Sąjunga Alianča, jaunimo Kongreso rengėjų apdovanojama garbės diplomu, už jos pastangas paremti darbais ir pinigais ruošiamą Kongresą.

S-gos Krsp.

SUGRĮŽO „MŪSŲ RŪTELĖS“ STOVYKLAUTOJAI

Sekmadienį sausio 25, iš „Mūsų Rūtelės“ vaikų stovyklos, vykusios Iru vietovėje, namo sugrįžo 50 vaikų, praleidžiusių smagią savaitę viesingame Prano ir Stasės Kondrotų ūkyje „Baltasis Akmuo“.

Paskutinioji diena praėjo labai šventiškai, nes jau iš vakaro pradėjo rinktis tėvai paskutiniam lauzui, pasižymėjusiam gražiais penkių grupių pasirodymais.

Sekmadienį 11 val. šv. Mišias dalyviai su kun. H. Šulcu ir A. Saulaičiu šventė vynuogynopavėsyje. Kiekvienas būrelis paruošė savo padėkos maldą. Po Mišių priverliavų skautų ir skaučių mišraus vieneto vadovė E. Bacevičienė pravedė išodį, kuri davė aštuoni ber-

niukai ir trys mergaitės. Dar penki išlaikė antrąjį patyrimo laipsnį, tai yra, daugiau prasilavino skautamokslyje.

Šeiminkas Pr. Kondrotas visiems stovyklautojams ir apė 20-čiai susirinkusių svečių suruošė „churrasco“ gražioje vietoje pastatytoje kepsninėje, iš vakaro papioves veršiuką stovyklos šventei.

Kiekviena stovyklos diena pasižymėjo kokia nors tema. Tėvynės dienos vakarinėje programoje rodė vaizdelių iš savanorių - Lietuvos nepriklausomybės atstajmo laikų, apie Darių ir Girėną, apie Lietuvos senovę. Sporto dieną vyko asmeninės ir grupių varžybos bei žaidimai. Karnavalo dienos pietūs buvo havajietiškas „luau“ prie ežero.

Susikaupimo dieną šalia pokalbių religinėmis temomis stovyklautojai paruošė Evangelijos inscenizacijos to vakaro Mišioms. Dar tėvynės dieną kiekvienas būrelis išpopieriaus ir kitų priemonių suklijavo senoviškos lietuviškos sodybos modelius.

Stovyklai vadovavo kun. H. Šulcas ir Eugenija Bacevičienė. Jaunųjų stovyklautojų būreliams vadovavo Robertas Saldys, Sandra Saldytė (kuri kartu buvo stovyklos slaugė), Hektoras Lipskis, Nilza Guzikauskaitė ir Beatričė Bacevičiūtė.

JAUNIMAS STOVYKLAUJA UBATUBOS PAJŪRYJE

Trečiadienį, sausio 28, keli pionieriai su stovyklos vadovu kun. H. Šulcu iškeliavo į „Septynių šaltinių“ pajūrį Ubatuboje rengti jaunimo stovyklą „Jūratė ir Kastytis“, kurion stovyklaujai priimami nuo 14 metų amžiaus. Likusieji iš SP išvyksta šeštadienį rytą. Visi grįžta namo vasario 8.

Neatskiriamas lietuviškos šeimos palydovas — lietuviškas laikraštis.

Sausio 28 - vasario 7, jaunimo stovykla Ubatuba.

Kovo 7, (16 ar 17 val. - of. P. Daug.) Šv. Kazimiero metiniai atlydai su menine programa ir sutelktinėmis vaišėmis, R. Juatindiba, 28 - Mooca.

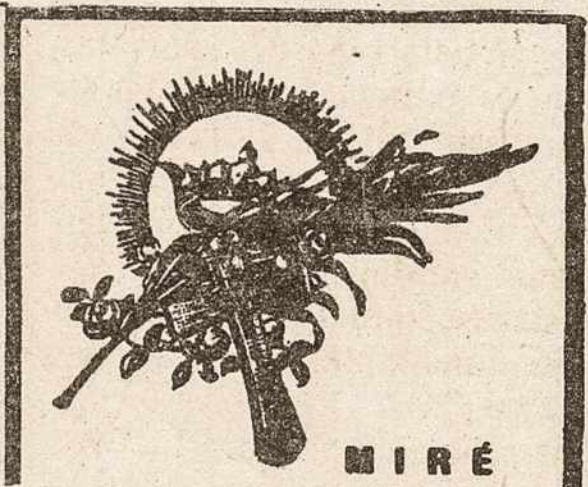
Kovo 28. Ateitininkų susirinkimas, V. Zelinio Jaunimo namuose.

Sausio 30, Brazilijos PLIAS skyriaus susirinkimas.

Vasario 28, BLB Literatūros ratelio mėnesinis pobūvis.

Vasario 15, Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas V. Zelinoje (patikrinti datą - A. Sliesoraitis)

Vasario 29, V. Zelinio jaunimo namuose visuomenės susirinkimas apie lietuvišką veiklą po Jaunimo Kongreso.

Sausio 17 d. Jungt. Amer. Valsybėse ONA KETURAKYTĖ RIMYDIENĖ, sesuo Liūdos Majienės gyv. Guarujá, sulaukusi 80 metų amžiaus.

Sausio 23 d. mirė JOKASĖ LAPELYTĖ MATUZONIENĖ, gyvenusi pas savo žentą Kaz. Skorupskį Parque das Nações, pagyvenusi net 88 metus; tačiau virš 30 metų sirgdavo, gulėdavo lovoje. Kiek vieną mėnesį priimdavo šv. Komuniją ir vis meldavosi už visus. Palaidojo ją kleb. P. Daugintis Camilopolio kapinėse tarp kitų tautiečių.

Mūsų širdinga užuojauta mirusiųjų artimiesiems ir giminiams

Kam rūpi
LIETUVA
jos LAISVĖ,
GEROVĖ
ir ATEITIS,
tam rūpi ir
LIETUVIŠKIEJI
REIKALAI

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99-V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214. Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Li-mão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ
LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 kruzėiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožūra. Ne-naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išėina ketvirtadienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini nevēliau kaip iki sekmadienio vakaro.